

NÕUSTAMINE IIRIMAA HARIDUS- JA TÖÖTURUSÜSTEEMIS

INGA MUTSO

Karjäärinõustamise eesmärk ja üldised suunad

- karjäärinõustamise eesmärkideks on õpilaste/üliõpilaste nõustamine nende karjääriplaanide elluviimisel
- nõustamisprotsessi käigus valmistatakse noori ette otsustusprotsessiks analüüsides läbi erinevaid valikuvõimalusi
- karjäärinõustamises pööratakse igal tasandil tähelepanu nimetatud süsteemi paindlikkusele, arusaadavusele, lihtsusele
- peamiseks suunaks on kliendikeskne lähenemine: mis on antud ajahetkel tema jaoks kõige optimaalsem väljund lähtudes nii õpilaste/üliõpilaste sõltumatutest kui sõltuvatest muutujatest

Karjäärinõustamise üldised suunad

- oluline on karjäärinõustamise süsteemis töötavate inimeste oskus ja tahe noori inimesi abistada ja suunata
- karjäärinõustajal on oluline lähtumine kliendist – aeg kliendi jaoks
- kuna kliente on palju, siis on vajalik eelregistreerimine
- kiiremate ja lühemat vastust eeldavate küsimuste korral saab klient abi ja suunamist ka ilma ette registreerimata
- nõustamisteenuse kättesaadavus ei ole sõltu erinevatest sihtgruppidest
- nõustamine toimub koostöös erinevate võrgustikuliikmetega ja institutsioonidega: kool, lastevanemad, tööandjad

Karjäärinõustamise üldised suunad

- nõustamisteenuse kättesaadavus ei ole seotud erinevate sihtgruppidega
- nõustamine toimub koostöös erinevate võrgustikuliikmetega: assistent-nõustajaja, nõustaja, pastor, lapsevanemad
- õpilastel/üliõpilased on samas õigus ise valida kas pöörduda nõustaja või pastori poole
- koostöö institutsioonidega: kool, lapsevanemad, tööandjad jne

Hariduse korraldus koolis - Coolmine Community School

- haridussüsteemi üldised eesmärgid on seaduste alusel määratletud valitsuse poolt
- koolikohustuslik iga 7-16 eluaastat
- kommuuni üheksaklassiline tavakool
- kõigil õpilastel on õigus käia koolis
- hommikul kooli tulles registreerib õpilane, et ta on saabunud kooli
- koolis on õpilastele kohustuslikud ained ja vabad ained
- kohustuslikud on: iiri keel, inglise keel, matemaatika, geograafia

Hariduse korraldus koolis - Coolmine Community School

- iga õppeaasta maikuus täidab õpilane ära lehe, kuhu ta märgib oma eelistused vabaainete osas järgmiseks õppeaastaks – esimene, teine, kolmas ja neljas eelistus
- direktor sisestab info arvutisse ja selle alusel komplekteeritakse klassid järgmiseks õppeaastaks
- õpilastel on võimalus õppida maalimist, näitlemist, laulmist jne – oluline on see, et õpilane saab õppida seda, mis teda huvitab; siis on ta ka õppimisest motiveeritud
- õppekavad on olemas, kuid ilma jäikade piirideta – kool võib lähtuda omapoolsest nägemusest
- tasemetööd on koolipoolselt organiseeritud õpilaste teadmiste kontrolliks

Nõustamine koolis - Coolmine Community School

- koolis töötab nõustaja ja pastor; mõlemal on eraldi ruum õpilaste nõustamiseks
- nõustamise vormid: individuaalne, perenõustamine
- nõustaja ja pastor viivad läbi tunde ka kogu klassile: arutletakse kõiki puudutavate üldiste teemade üle
- individuaalse nõustamise korral pöördub klient oma probleemiga ja tagatakse kliendi konfidentsiaalsus
- tagatud on nõustamisteenuse kättesaadavus abivajajale
- enam soovitakse pastoripoolset nõustamist

Nõustamine koolis - Coolmine Community School

- õpilane istub pastori vastu ja räägitakse vabalt omavahel vesteldes.
- õpilased tunnevad end pastori juures julgemalt ja vabamalt ning seetõttu ka tema poole enam pöörduakse
- nõustajat suhtutakse enam kui õpetajasse, kellele nii mõnigi õpilane ei soovi tulla oma muresid kurtma
- õpilased külastavad vabal valikul nii nõustajat kui pastorit sageli ilma häbenemata
- nõustaja ja pastori juurde tuleb aeg eelnevalt kokku leppida

Peamised probleemid nõustaja poole pöördumiseks - Coolmine Community School

- probleemid kodus: tülid vanematega, vaimne ja füüsiline vägivald kodus lapse suhtes, vanemate omavahelised tülid ja vägivald, vanemate lahusus, üksikvanemaga pered, üleliia kõrged nõudmised lapsele
- probleemid koolis: raskused õppimisel, arusaamatused õpetajatega või kaasõpilastega, põhjuseeta puudumised
- sõltuvusainete tarbimisega seonduvad probleemid: suitsetamine, alkoholi ja narkootikumide tarbimine

Ülikoolis üliõpilaste nõustamine - karjäärinõustamiskeskus

- Karjääriteenused on järgmised:
 1. **Üliõpilaste nõustamine karjäärivalikuprotsessis**
 - üliõpilaste oskuste, võimete, huvide ja väärtushinnangute selgitamine
 - valikuvõimaluste analüüs; enda jaoks antud ajahetkel parima lahenduse leidmine
 - oma eesmärkide realiseerimiseks vajaliku karjääriplaani planeerimine; vajalike teadmiste, oskuste, ressursside olemasolu esmane hindamine, tegevusplaani ellurakendamine.

Ülikoolis üliõpilaste nõustamine - karjäärinõustamiskeskus

2. Tööjõu vahendamine tööandjatele

- varustada üliõpilasi vajaliku informatsiooniga vabadest töökohtadest
- saada tööandjatelt informatsiooni vabadest/vabanevatest töökohtadest
- valmistada üliõpilasi ette CV, avalduse kirjutamiseks, tööintervjuuks

3. Karjäärinõustamisalase töö kvaliteedi parendamine

Ülikoolis üliõpilaste nõustamine - karjäärinõustamiskeskus

- nõustamisteenuse kättesaadavus kogu õppimise perioodi vältel
- nõustamiskeskuses töötab karjäärinõustamiskeskuse juhataja, nõustajad ja assistent-nõustaja
- nõustamiskeskuses on raamatukogu, kus leti taga töötab assistent-nõustaja, kelle poole pöörduetakse esmase informatsiooni saamiseks
- assistent-nõustaja suunab ja juhendab üliõpilast, millised võimalused on olemas informatsiooni saamiseks ning millistest erinevatest allikatest on võimalik seda leida

Ülikoolis üliõpilaste nõustamine - karjäärinõustamiskeskus

- üliõpilaste on koostatud erinevaid infovoldikuid, teatmekirjandust ning on olemas arvutiprogramm, kust on võimalik leida informatsiooni karjäärinõustamisalase teabe kohta
- assistent – nõustaja annab üliõpilastele neid huvitavat informatsiooni kasutades selleks arvuti infobaasi, suunates või varustades neid vastavate infolehtedega või temaatiliste materjalidega; üliõpilaste jaoks on paljundatud näidismaterjalid, kuidas täita erinevaid dokumente

Ülikoolis üliõpilaste nõustamine - karjäärinõustamiskeskus

- esmalt kuulab assistent-nõustaja ära probleem, mille tõttu üliõpilane pöördus
- seejärel juhendatakse üliõpilast, kust informatsiooni leida või antakse talle vastavasisulised materjalid kas kohapeal lugemiseks või kaasavõtmiseks
- üliõpilased varustatakse esmase informatsiooniga ning seejärel suunatakse nad enam ise informatsiooni otsima ja leidma ning täitma vastavaid dokumente näidiste alusel; vajadusel pöörduvad nad abi saamiseks assistent- nõustaja poole
- üliõpilased saavad endale vajaliku informatsiooni otsida kohapeal ning täita ka ära neile vajalikud dokumendid.

Ülikoolis üliõpilaste nõustamine - karjäärinõustamiskeskus

- teematilised individuaalsed konsultatsioonid
- seminarid, mida üliõpilastele koostatakse: töötusimisoskused, CV koostamine, avalduse kirjutamine, töölevõtu intervjuu jne
- õppeaasta vältel toimuvad infotunnid ja seminarid üliõpilastele eelnevalt koostatud kalenderplaani alusel; infotunnid ja seminarid on kindla suunitlusega - seetõttu on üliõpilastel võimalik saada erinevat karjäärivaliku alast teavet erinevatest allikatest
- nimetatud seminaride raames on üliõpilastel võimalik tutvuda erinevate tööandjatega

Ülikoolis üliõpilaste nõustamine - karjäärinõustamiskeskus

- tegeldakse ka tööjõuvahendusega
- tööpakkumisi on üliõpilasel võimalik leida interneti kodulehekülgedelt; informatsiooni saadakse ka infovoldikutelt, ülikooli teadetetahvilt; vajadusel annab informatsiooni leidmiseks konsultatsiooni assistent-nõustaja.
- töö on organiseeritud nii, et üliõpilastel oleks võimalik saada teavet neid huvitavate karjääriteemaliste küsimuste kohta, põhjalikku informatsiooni nii valiku- kui ka otsustusprotsessi kohta töö

Tööbüroo

Põhifunktsioonid

- teenuste osutamine
- kontroll aktiivsete ja passiivsete tööotsijate vahel
- ülevaade töötutest ja neile abirahade maksmisest

Töötutele

- nõustamine
- täiendkoolitus
- ümberõpe
- Töövahendus

Töötajatel on võimalus ise otsida informatsiooni vabadest töökohtadest selleks ettenähtud kaasaegsetest arvutitest

Täna tähelepanu eest!

ingamutso@hot.ee